

ת"ד 5312/09/18 - מדינת ישראל נגד יצחק כרמלי

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

ת"ד 5312-09-18 מדינת ישראל נ' כרמלי
תיק חיצוני: 475337/2017

בפני	כבוד השופטת כרמית פאר גינת
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	יצחק כרמלי

החלטה

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של סיכון הולך רגל במעבר חציה (בנסיבות מחמירות), נהיגה בקלות ראש והתנהגות הגורמת נזק וחבלה לגוף.
2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום, ביום 26.10.17 הנאשם נהג ברכב פרטי ברח' פרויד בחיפה. באותה עת, חצתה הולכת הרגל אורטל תרצה קטרי את הכביש במעבר חציה, תוך שהיא מחזיקה בידה את בתה (הולכת הרגל הייתה אז כבת 32 שנה, ובתה כבת שנתיים).
3. הנאשם נהג בקלות ראש, על פי כתב האישום, מבלי שהוא נותן תשומת לב לדרך שבפניו, ופגע בהולכת הרגל ובתה. על פי עובדות כתב האישום, הולכת הרגל ובתה נפגעו בתאונה, ונזקקו לטיפול רפואי.
4. הנאשם העלה טענה של הגנה מן הצדק. לדבריו של בא-כוחו, הנאשם, יליד שנת 1932, הוא כיום בן למעלה מ-88 שנה. לדברי בא-כוחו של הנאשם, המדובר בניצול שואה, אשר יצא לגמלאות, ואשר חולה בסרטן מתקדם (דברים שנאמרו בישיבת יום 7.12.20).
5. בהשלמת טיעון שהוגשה בכתב הבהיר בא-כוחו של הנאשם כי מדובר במי שהינו גם מוכר כנכה צה"ל, ואשר שירת את המדינה בעברו. וכן, כי רישיון הנהיגה שלו נפסל לצמיתות זה מכבר (סעיף 3 להשלמת הטיעון).
6. לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם, טוען בא-כוחו, פנה למאשימה לשם עריכת הסדר מותנה, אך נענה בתשובה כי אין מקום לעריכת הסדר מותנה בתיק שכזה.
7. בא-כוחו של הנאשם טוען כי בכך שגתה המאשימה, שכן הנאשם עומד בכל תנאים לעריכתו של הסדר מותנה (סעיף 4 להשלמת הטיעון). לדבריו של בא-כוחו של הנאשם זהו מקרה מובהק לעריכתו של הסדר מותנה (או עיכוב הליכים) (סעיף 5 להשלמת הטיעון), וכי החלטות המאשימה בנסיבות העניין חורגות ממתחם הסבירות (או, בלשוננו, התנהלות "שערורייתית ואטומת לב", כאמור בסעיף 6 להשלמת הטיעון).
8. לאור אלה, ביקש הנאשם לקבל את טענתו להגנה מן הצדק.
9. המאשימה התנגדה לבקשה.
10. לדברי המאשימה, "הדין מקנה לגורמי התביעה שיקול דעת רחב בהחלטות בנושא העמדה לדין, שהן

החלטות שנמצאות בליבת שיקול דעתם המקצועי" [סעיף 1 לתגובת המאשימה, בעקבות בג"צ 3405/12 פלוגית נ' מדינת ישראל (30.12.12)].

11. לדברי המאשימה, הוראות הדין העוסקות "בסגירת תיק בהסדר" (סימן א1 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982), קובעות כי רשות תביעה תגיע להסדר בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה ובאישורו (סעיף 67 לחוק). לדבריה, על פי הוראה זו פורסמו הנחיות של היועץ המשפטי לממשלה אשר אינן מאפשרות עריכתו של הסדר מותנה (כלשונן של הנאשם) בעבירות מסוג זה נשוא כתב האישום.
12. לדברי המאשימה (סעיף 5 לטיעון מטעמה), שימוש בדוקטרינה של הגנה מן הצדק יעשה במקרים חריגים ביותר (בעקבות ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ', פ"ד נט (6) 776). לטעמה של המאשימה יש לעשות שימוש בדוקטרינה של הגנה מן הצדק מקום שבו נאשם מצביע על אפליה, אכיפה בדרנית, חריגה, אשר לא הוצגה במקרה הנוכחי (סעיף 9 לטיעון המאשימה).
13. לאחר עיון בטענות הצדדים, לא אוכל להיעתר לבקשה.
14. אשאיר בצריך עיון את השאלה, שאותה עורר הנאשם, אם קיימת סמכות של המאשימה להורות על עריכתו של הסדר מותנה בעבירות מסוג אלה בהן הואשם הנאשם. אניח, כתפיסתו של הנאשם, כי סמכות שכזו קיימת.
15. השאלה אם ההחלטה של רשויות התביעה (לרבות החלטת היועץ המשפטי שלא לעכב את ההליכים בתיק זה) היא כזו החורגת ממתחם הסבירות, באופן כה קיצוני, המצדיק את ביטולו של כתב האישום, בשל הגנה מן הצדק. גם כאן, אניח לזכותו של הנאשם, מבלי להכריע בסוגיה זו, כי שאלה זו מצויה בגדר סמכותו של בית משפט זה (ואינה שאלה שצריכה להיבחן בתקיפה של הפן המינהלי של החלטת רשויות התביעה).
16. אכן, כפי שציינה המאשימה, ביטולו של כתב אישום, מחמת הגנה מן הצדק, צריך שיעשה בנסיבות חריגות ביותר.
17. במקרה הנוכחי, אכן נסיבותיו האישיות של הנאשם חריגות. הוא אדם מבוגר, אשר רישיונו נשלל לצמיתות לאחר האירועים נשוא כתב האישום. על כן, הסיכוי להישנות העבירות נשוא כתב האישום מועט, שלא לומר לא קיים (שכן מדובר באדם נורמטיבי, שלא נראה כי ינהג ללא רישיון נהיגה).
18. עוד עולה, מדבריו של בא-כוחו, שלא נסתרו על ידי המאשימה, כי מדובר באדם אשר תרם רבות לחברה ולמדינה (לרבות בשירות צבאי), וכי הוא כיום סובל ממחלה קשה, סופנית. אומנם, יש טעם בבקשה של אדם שכזה לסיים את שארית חייו, ללא הרשעה בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.
19. מנגד, העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום אינן עבירות של מה בכך. הנאשם פגע בהולכת רגל ובבתה התינוקת, בעת שחצו מעבר חציה, האמור לשמש מקום מבטחים להולכי רגל בדרך. הוא גרם להן לנזקי גוף.
20. לא ניתן לומר כי החלטת המאשימה באיזון בין חומרת העבירות (אשר בשלב זה של ההליך, שבו מבקש הנאשם לבטל את כתב האישום טרם שמיעת ראיות, יש להניח כי נעברו) לבין נסיבותיו האישיות של הנאשם, היא החלטה כה חריגה, עד שהיא מצדיקה את התערבותו של בית המשפט.
21. בל נשכח, הסמכות להגיש כתב אישום, כמו גם להגיע להסדר (מכל סוג שהוא), מסורה בידי המאשימה. התערבות של בית המשפט בסמכות זו, גם אם היא יכולה להיעשות, צריכה להיעשות במקרים שבהם שיקול הדעת של המאשימה חורג מדלת אמותיו של מתחם הסבירות. בית המשפט אינו מחליף את שיקול הדעת של המאשימה בשיקול דעתו שלו הוא.
22. לכך יש להוסיף הערה: הדין נותן לבית המשפט שיקול דעת אם להרשיע נאשם אם לאו, אף אם בית המשפט סבור כי הוכחו יסודות העבירה. "בנסיבות נדירות ביותר, כאשר יש בעצם ההרשעה משום תגובה

חריפה באופן קיצוני למעשה העבירה מחד גיסא, ובנסיבות העניין אין מקום לענישה אלא להעמדה במבחן. נסיבות נדירות כאלה נוצרות בדרך כלל על רקע נסיבות אישיות, כגון: גיל, מצב בריאות, מוצא משפחתי - כאשר ההרשעה כמוה כמכת מוות לנאשם" [י' קדמי, **על סדר הדין בפלילים** (חלק שני, תשס"ג) בעמ' 1105].

23. עם זאת, הימנעות מהרשעה או אף ביטולה, והעמדתו של נאשם במבחן, ראוי שתעשה, על פי דין, לאחר קבלת חוות דעת מקצין מבחן.

24. בהחלט יתכן כי אם הנאשם יבחר ללכת בדרך זו, של הודיה בעובדות כתב האישום, אך בקשה להפנותו לקצין מבחן, טרם הרשעה, לאור נסיבותיו האישיות, כפי שפורטו על ידו בבקשה הנוכחית, יהיה מקום ללכת בדרך זו. לאחר קבלה של תסקיר של קצין מבחן יתכן כי יהיה נכון להימנע מהרשעתו של הנאשם. זאת, כמובן, תוך שקצין מבחן יוכל לבדוק, למשל, את עמדת הולכת הרגל להימנעות מהרשעה בנסיבות העניין, כמו גם את מצבה הרפואי העדכני ואת נזקיה כתוצאה מהתאונה נשוא כתב האישום.

25. אך מהלך שכזה אינו המהלך המבוקש כיום על ידי הנאשם. הנאשם אינו מבקש כיום מבית המשפט להפעיל את הסמכות הקיימת לו בדין להימנע מהרשעה, אלא לבקר את שיקול דעתה של המאשימה. כאמור, לא מצאתי כי המאשימה חרגה באופן קיצוני מהסמכות המסורה לה בדין, עד לכדי כך שניתן לכפות עליה לערוך הסדר מותנה או לקבוע כי אי עריכתו מצדיק את ביטולו של כתב האישום בשל הגנה מן הצדק.

26. הבקשה נדחת. לפיכך, נקבע להקראה ליום 21.4.21 בשעה 12:00.

27. המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד ניסן תשפ"א, 06 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.